

عنوان مقاله:

شوخطبعی در آثار عبید زاکانی به عنوان جنبه هایی از استندآپ-کمدی

محل انتشار:

نخستین همایش ملی تحقیقات ادبی با رویکرد مطالعات تطبیقی (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

بهروز محمودی بختیاری - دانشیار پردیس هنرهای زیبا / گروه نمایش/ دانشگاه تهران

پروانه احمدی - مربی دانشکده هنر و معماری/ گروه ادبیات نمایشی/ دانشگاه آزاد شیراز

خلاصه مقاله:

هدف این پژوهش مطالعه ی قابلیت‌های شوخی های مکتوب در ادبیات عبید زاکانی به عنوان بازتاب جلوه هایی از استندآپ-کمدی (ایستاده-کمدی) است. به این منظور با بررسی کلیات عبید زاکانی به ویژه رساله ی دلگشا، رساله ی تعریفات و اشعار هزلیه و تضمینات و با استفاده از چارچوب مفهومی عمدتا متشکل از نظریه های موجود در روشهای نوشتن برای کمدی و از جمله استندآپ-کمدی و نیز با در نظر گرفتن تعاریف معتبر زبانشناختی در این نوع کمدی، عناصر تشکیل دهنده ی شوخی های این متون از قبیل مبالغه، تکرار، واقع گرایی، اشاره های بینامتنی، شخصیت‌های نشاندار، غافلگیری، اشاره به تابوها و غیره مورد بررسی قرار گرفته اند. یافته های تحقیق نشان میدهد که بر اساس اصول شاخصه ی اجرای یک استندآپ-کمدی موفق در بخش نوشتار متن، عناصر شوخی در آثار عبید بسیاری از ویژگی‌های ایستاده-کمدی را از قبیل شخصیت های نشاندار، غافل گیری پایانی، بازیهای زبانی و هزل واقعیت‌های رفتاری و عقیدتی با مصارف سیاسی و اجتماعی دوره ی مخاطبانش در خود دارد. وی به نظم و نثر، و از راه های مختلف وضع وخیم عهد خود را به باد انتقاد گرفته و طبقات مختلف اجتماعی خاصه امرا و رجال سیاسی و دینی عصر را در پرده ی طنز و طعنه و هزل ها، همچون اجراگر یک ایستاده-کمدی، چنان که بودند معرفی کرده است.

کلمات کلیدی:

عبید زاکانی، استندآپ-کمدی، شوخ طبعی، مبالغه، اشاره های بینامتنی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/902222>

